

Postanowienie z dnia 8 marca 2005 r.

III SW 2/05

Data pozyskania przez komitet wyborczy środków finansowych wpłaconych przelewem jest dzień złożenia przez darczyńcę dyspozycji bankowi, a nie dzień ich zaksięgowania na rachunku komitetu (art. 85 ust. 4 pkt. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. - Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego, Dz.U. Nr 25, poz. 219).

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Zbigniew Myszka, Andrzej Wasilewski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 8 marca 2005 r. sprawy ze skargi Ogólnopolskiego Komitetu Obywatelskiego „OKO” na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej w przedmiocie odrzucenia sprawozdania finansowego,

u c h y l i ł zaskarżoną uchwałę.

U z a s a d n i e

Ogólnopolski Komitet Obywatelski „OKO” wniósł skargę na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 24 stycznia 2004 r., odrzucającą jego sprawozdanie o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych z wyborów do Parlamentu Europejskiego, przeprowadzonych w dniu 13 czerwca 2004 r., z powodu naruszenia art. 85 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. - Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. Nr 25, poz. 219), polegającego na tym, iż na rachunek bankowy Komitetu przyjęte zostały dwie wpłaty dokonane w dniu 14 czerwca 2004 r., tj. po upływie terminu określonego w tym przepisie.

Skarżący wyjaśnił, iż w dniu 18 marca 2004 r. Komitet zawarł umowę z Bankiem [...] Oddziałem w W. na prowadzenie rachunku bieżącego Komitetu. W § 35 tej umowy wniesione zostało zastrzeżenie o dopuszczalnym terminie dokonywanych wpłat do dnia 13 czerwca 2004 r., tj. do dnia wyborów. Obydwie kwestionowane

wpłaty dokonane zostały w ustawowym terminie. Co prawda, w historii rachunku bankowego skarżącego sporne kwoty zaksięgowano w dniu 14 czerwca 2004 r., ale faktyczne dyspozycje zasilenia rachunku pochodzą z dnia 12 czerwca 2004 r. z Banku [...] w P. z rachunków dwóch osób fizycznych (Czesława C. i Sławomira C.; potwierdzenia przelewów zostały załączone do skargi).

Państwowa Komisja Wyborcza w odpowiedzi na wezwanie Sądu Najwyższego do zajęcia stanowiska w sprawie wskazała, iż w celu ustalenia daty wystawienia przez wymienione osoby polecenia przelewów, na podstawie art. 95 ust. 2 Ordynacji wyborczej, zwróciła się do pełnomocnika finansowego Komitetu o przesłanie dowodów bankowych. Dla oceny prawidłowości pozyskania środków istotne znaczenie miało porównanie daty wystawienia polecenia przelewów i daty operacji wykonanej przez bank (zaksięgowania), podanej w historii rachunku. Ponieważ w nadesłanej odpowiedzi nie załączono powyższych dowodów, Państwowa Komisja Wyborcza podjęła uchwałę w oparciu o posiadane dokumenty, co wobec faktu, iż dokonane wpłaty nie zostały zwrócone darczyńcom prowadziło do odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest uzasadniona. Państwowa Komisja Wyborcza odrzuciła sprawozdanie skarżącego o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych z wyborów do Parlamentu Europejskiego, przeprowadzonych w dniu 13 czerwca 2004 r., z powodu naruszenia art. 85 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. - Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. Nr 25, poz. 219). Zgodnie z tym przepisem, zabronione jest pozyskiwanie środków przez komitet wyborczy po dniu wyborów. Państwowa Komisja Wyborcza zarzuciła Ogólnopolskiemu Komitetowi Obywatelskiemu „OKO”, iż na jego rachunek bankowy przyjęte zostały dwie wpłaty dokonane w dniu 14 czerwca 2004 r., tj. po upływie terminu określonego w tym przepisie. Skarżący w postępowaniu przed Komisją nie przedłożył bowiem żadnych dokumentów, na podstawie których można byłoby przyjąć odmienny stan rzeczy.

Sąd Najwyższy zważył, iż niewykazanie przez komitet wyborczy w postępowaniu przed Państwową Komisją Wyborczą braku podstaw do odrzucenia sprawozdania wyborczego (art. 95 ust. 1 pkt 3 lit. a w związku z art. 95 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego) nie pozbawia komitetu możliwości składania sto-

sownych dowodów w postępowaniu przez Sądem Najwyższym toczącym się z jego skargi na uchwałę o odrzuceniu sprawozdania. W przedmiotowej sprawie strona skarżąca dowody takie przedstawiła. Ze złożonych przez Komitet wyciągów z rachunków bankowych Sławomira C. i Czesława C. wynika, iż obie dyspozycje przelewów bankowych, mających pokrycie na rachunkach darczyńców, zasilające rachunek Komitetu pochodzą z dnia 12 czerwca 2004 r., a zatem z dnia poprzedzającego dzień wyborów. Z punktu widzenia art. 85 ust. 4 pkt 1 Ordynacji bez znaczenia jest zaś okoliczność, iż kwoty, na które te dyspozycje opiewały, zostały zaksięgowane na koncie odbiorcy dopiero w dniu 14 czerwca 2004 r. Przepis ten w żaden sposób nie odnosi się bowiem do kwestii związanych ze stanem księgowym konta komitetu, ale do samej czynności pozyskiwania środków przez komitet wyborczy. Wynika z niego, iż komitet może czynić starania o pozyskanie środków na potrzeby wyborów aż do dnia, w którym się one odbywają. Oznacza to, iż środki pochodzące z wpłat Sławomira C. i Czesława C. zostały pozyskane w ustawowym terminie. Dodatkowo należy podkreślić, iż przyjęcie innego rozwiązania prowadziłoby do faktycznego skrócenia ustawowego terminu wskazanego w art. 85 ust. 4 pkt 1 Ordynacji i to o okres trudny do precyzyjnego określenia dla zainteresowanych podmiotów. W obecnych realiach nie sposób bowiem abstrahować od powszechnej praktyki dokonywania wpłat poprzez wykorzystanie instytucji przelewu bankowego. Należy przy tym mieć na względzie, że tylko data złożenia dyspozycji przelewu zależy od dysponenta kwoty, a na datę zaksięgowania przelanej kwoty na rachunku odbiorcy nie ma on żadnego wpływu.

Należy także wskazać na staranność skarżącego w zakresie respektowania dyspozycji art. 85 ust. 4 pkt 1 Ordynacji wyborczej. Sąd Najwyższy zważył bowiem, iż w umowie z bankiem obsługującym rachunek Komitetu znajduje się zastrzeżenie o dopuszczalnym terminie dokonywanych wpłat do dnia 13 czerwca 2004 r. tj. do dnia wyborów.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji.

=====